

gili kurumlarla birlikte saptayarak, gereğini istemek ve sonuçlarını izlemek;

d) Görevlerine ilişkin çalışma sonuçlarını her yıl bir rapor halinde yayınlamak;

e) Kalkınma plânının gerektirdiği araştırma konuları ile özel araştırma fonlarının üniversitelere dağıtımını üniversitelerarası işbirliği halinde yapmak;

f) Yüksek öğretim kurumlarının öğrencilerinden alınacak ücret ve harçlar konusunda gerekli esasları tespit etmek ve denkliği sağlamak;

g) Uluslararası Bilimsel Kuruluşlara katılmak amacıyla güden, Millî Komiteler kurmak, denetlemek ve gereken malî desteği sağlamak;

h) Bu kanunla verilmiş diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

**BAŞKAN** — Madde üzerinde müzakere açıyoruz. İlk sözü Demokratik Parti Grubu adına Sayın Nuri Eroğan istemiştir.

Buyurunuz efendim.

**HAYRETTİN UYSAL** (Sakarya) — Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz istiyorum.

**D. P. GRUBU ADINA NURİ EROĞAN** (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Hükümet tasarısında bulunmayıp, Millî Eğitim Komisyonunda ilâve edilen, Plân Komisyonunda da değişikliğe uğrayan (f) fıkrası üzerinde durmak istiyorum.

Hükümet tasarısında bulunmayışının sebebinin herhalde, Millî Eğitim Temel Kanununun çıkmamış olmasından önce hazırlanmış olmasıdır. Bilindiği üzere Millî Eğitim Temel Kanununda, yüksek öğrenimin paralı olması hususu kabul edilmişti. O kanunun müzakeresi sırasında, yüksek öğrenimin paralı olmasına Demokratik Parti olarak şiddetle muarız olduğumuzu beyan ettik. Şimdi aynı husus (f) fıkrası ile gelmiş.

Muhterem arkadaşlar, gene açık ve kesin olarak ifade ediyorum ki, Demokratik Parti Grubu olarak yüksek öğrenimin paralı olmasına şiddetle ve katıyetle muarızız. Bu, basında da yayımlandığı üzere, Anayasaya aykırı da düşmektedir. Bir konuşmamda da ifade ettiğim üzere. 1961 Anayasasının getirdiği en mükemmel formüllerden birisi, fırsat eşitliğidir. Bu fıkra ve yüksek öğrenimin paralı olması hususu, buna tamamen aykırı düşmektedir.

Muhterem arkadaşlar, üniversiteye giriş, (Temel Kanununun müzakeresinde söylediğim sözleri tekrarlıyorum, onu dinlemiş olanlar affetsinler) kader ve şans işi olmuştur. Giremeyenler sokakta kalmış. Sadece bir talih, sadece bir şans olmaması yüzünden üniversiteye girememiş cevherlerin sokakta kalışı hadiselerle sebeb olmuş; Türkiye'yi bugünkü ortama getiren sebeplerden biri budur.

Şimdi bunların yanında şansını yardım etmiş, okuma isteği olan birtakım öğrenciler de sadece parası olmayışı yüzünden okumayacaktır. Denecektir ki; «Efendim, biz parasızları ayırdedeceğiz» ayıramazsınız. «Parahlar parasız olma yollarını, imkânlarını gayet kolay bulacaklar; onlar parasız olarak okuma imkânını sağlayacaklar. Ama, asıl parasız olanlar okumayacaklardır. Biz üniversite ıslahatının yapılmasından ve muhtar üniversite yapıldıktan sonra, vali çocuklarının - o devirde, büyük paralı adamlardı, zengin çocukları sayılırlardı - fakrîhal mazbatasıyla birtakım ücretleri ödemedi üniversitede okuduklarını biliriz. Ama, asıl fakara çocukları bu imkânı elde edemedikleri için ve bu harçları yatırmadıklarından dolayı rahat ve huzur içinde okuyamamışlardır.

Şimdi aynı husus yine karşımıza gelmiştir. Muhterem arkadaşlarım, bu fıkrayı çıkaralım. Anayasaya ve insanlığa aykırı, yarımın Türkiye'sine zorluk çıkaracak, kötülükler getirecek bir fıkradır, bunu çıkaralım. Bu suretle fakir, fakara çocuklarının, onun bayraktarlığını yapan ve «Fukaralıktan bu memleketi kurtaracağız» diyenlerin her gittikleri yerde bu sözü tekrarlayanların yardımıyla bunu tayedelim. Bu suretle cevherlerin okuması imkânını sağlayalım.

Saygılar sunarım.

**SÜLEYMAN MUTLU** (Afyon Karahisar) — Sınıf yaratılıyor, sınıf; başka bir şey değil.

**PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAKEMAL YILMAZ** (Ankara) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

**BAŞKAN** — Sayın komisyon, buyurunuz.

**PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA KEMAL YILMAZ** (Ankara) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Sayın Eroğan, 6 ncı maddenin (f) fıkrasına, grubu adına da söz alarak, Demokratik